

Psihoanaliz XX asyryň 20-nji ýyllarynda giňden ýaýrap ugraýar. Häzirki döwürde psihoanalitikleriň bütindünýä halkara jemgyýeti bolup, ol daşary ýurtlarda giňden ýaýrandyr.

Freýd şahsyýetiň gurluşynda aňlanylmaýan psihika üns berip, ony esasy derňew obýektine öwürýär. Ol näsaglar öz hereketleriniň, özüni alyp barşynyň sebäplerini düşündirip bilmezler, sebäbi olary döredýän esaslar aňyň çäginde daşda durýar diýip belleýär. Psihiki näsaglygyň esasy sebäpleri düşüň görmek, erksiz hereketleriň şertli sebäpleri öwrenilende ýüze çykarylyp biliner. Özüni alyp barşyň hakyky motiwlerini (sebäplerini) düşündürmek we ony adam üçin, şol sanda, psihiki taýdan näsag adamlaryň kesellerini bejermek üçin hem aňlanylýan häsiýetde düşündürmek psihoanaliziň-Freýdiň aňlanylmaýan psihikany derňemek üçin işläp düzen usulynyň esasy maksatlarynyň biridir.

Freýd şahsyýetiň ähli ösüşleri iki sany dogabitdi instinkten gelip çykýar diýip nygtaýar. Olar: nesli dowam etdirmek instikti (seksual meýiller-libido) we öz-özüni goramak instikti (ölüm howply).

Adamyň bütin bedeni erogen zona bolup durýan hem bolsa, Freýd olaryň esaslary hökmünde agzy, anusy, we jynsy organlary belläp geçýär.

Umumylaşdyryp alanymyzda, Freýdparazçylyk şahsyýet psihologiýasynda has giňden ýaýran ugurlaryň biridir. Ol psihologiýada sosial faktoryň roluna kembaha seretmek bilen, şahsyýetiň kemala gelmeginde aňlanylmaýan, instinktiw başlangyçlaryň ähmiýetini absolýutlaşdyrýar.

Nurana ARAZBAÝEWA
Döwletmämmet Azady adyndaky
Türkmen milli dünýä dilleri
institutynyň talyby